

دفتر مجلس انصار اللہ بھارت

Office Of The Majlis Ansarullah Bharat

Mohallah Ahmadiyya Qadian-143516, Distt.Gurdaspur (Punjab) INDIA

Mob:9682536974, E-Mail.: ansarullah@qadian.in

ਮੁਹੱਲਾ ਅਹਮਦੀਆ ਕਾਦੀਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ (ਪੰਜਾਬ) ਭਾਰਤ

ਜਲਸਾ ਸਲਾਨਾ ਦੇ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸੀਹਤਾਂ

ਸੰਖੇਪ ਵਿਵਰਨ ਖ਼ੁਤਬਾ ਜੁਮਾ ਹਜ਼ਰਤ ਮਿਰਜ਼ਾ ਮਸਰੂਰ ਅਹਮਦ ਖਲੀਫ਼ਾਤੁਲ ਮਸੀਹ ਅਲ-ਖਾਮਿਸ
ਅੱਯਾਦਹੁੱਲ੍ਹਾ ਤਾਲਾ ਬਿਨਸਰਹਿਲ ਅਜ਼ੀਜ਼, 28 ਜੁਲਾਈ 2023 ਮਸਜਿਦ ਮੁਬਾਰਕ, ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ, ਤਿਲਫ਼ੋਰਡ (ਯੂ.ਕੇ)

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ أَمَّا بَعْدُ فَأَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ بِسْمِ
اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ - الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ - الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ - مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ - إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ - إِهْدِنَا الصِّرَاطَ
الْمُسْتَقِيمَ - صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ - غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ

ਤਸਹੁਦ, ਤਾਉਜ਼ ਅਤੇ ਸੂਰਤੁਲ ਫ਼ਾਤਿਹਾ ਦੀ ਤਿਲਾਵਤ ਮਗਰੋਂ ਹਜ਼ੂਰੇ ਅਨਵਰ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ
ਅਜੋ ਰਬ ਦੀ ਅਪਾਰ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਜਮਾਅਤੇ ਅਹਮਦੀਆ ਯੂ.ਕੇ ਦਾ ਜਲਸਾ ਸਲਾਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ
ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਤ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਜਲਸਾ ਸਲਾਨਾ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਹੁਣ ਚਾਰ ਦਹਾਈਆਂ (ਅਰਥਾਤ
ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਮਾਂ) ਲੰਘ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਕੇ ਇੱਥੇ ਦੀ ਜਮਾਅਤ
ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਸਿਖਾਉਣਾ ਪਿਆ। ਜਿਸ ਲਈ ਹਜ਼ਰਤ ਖਲੀਫ਼ਾਤੁਲ ਮਸੀਹ ਅੱਰਾਬੇ ਰਹਿਮਾਹੁੱਲਾਹ
ਨੇ ਆਪ ਵੀ ਬਹੁਤ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਰਬਵਹ ਤੋਂ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਸਦੋਂ ਕੇ ਕੰਮ ਸਿਖਾਇਆ।
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਚੌਧਰੀ ਹਮੀਦੁੱਲਾਹ ਸਾਹਿਬ ਅਫ਼ਸਰ ਜਲਸਾ ਸਲਾਨਾ ਵੀ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ
ਬਹੁਤ ਮਦਦ ਕੀਤੀ। 1985 ਈ ਵਿੱਚ ਇੱਥੇ ਜਦੋਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ਤ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਜਲਸਾ ਹੋਇਆ,
ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1984 ਈ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਲਸਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਪਰ ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ
ਸੀ। 1985 ਈ ਵਿੱਚ ਖ਼ਬਰੇ 5000 ਲੋਕ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ ਸਨ। ਉਸ ਦੀ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨੂੰ ਚਿੰਤਾ ਸੀ ਕਿ
ਕਿਵੇਂ ਇਸ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਸਾਂਭਣਗੇ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਜ਼ੈਲੀ ਤਨਜ਼ੀਮਾਂ (ਅੰਨਸਾਰੁਲਾਹ, ਖੁੱਦਮੁਲ ਅਹਮਦੀਆ
ਆਦਿ) ਦੇ ਇਜਤਮਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨਾਲੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਵਧੇਰੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜ਼ੈਲੀ ਤਨਜ਼ੀਮਾਂ ਸੁਚਾਰੂ
ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਆਪ ਸਾਂਭ ਲੈਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਹੁਣ ਯੂ.ਕੇ ਦੀ ਜਮਾਅਤ ਬਹੁਤ
ਅਨੁਭਵੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਸਾਲ ਬਾਦ ਪੂਰੇ ਵੱਡੇ ਜਲਸੇ ਦਾ ਮੁੜ ਪ੍ਰਬੰਧ
ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕੁਝ ਚਿੰਤਿਤ ਹਨ ਕਿ ਚਾਲੀ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਸੁਚਾਰੂ
ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਾਂਭ ਸਕਣਗੇ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਰਬ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਮੈਂ ਉਮੀਦ ਰਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਥੇ ਦੇ
ਸੇਵਾਦਾਰ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਭ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸਾਂਭ ਲੈਣਗੇ।

ਪਿਛੱਲੀ ਐਤਵਾਰ, ਮੈਂ ਉਦੋਂ ਤਕ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਚੈਕ ਵੀ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਰਬ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਹਰ
ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਬਰ ਤਿਆਰ ਅਤੇ ਕੰਮ ਦਾ ਅਨੁਭਵੀ ਪਾਇਆ। ਜੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ

ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਨ । ਰਬੱ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ । ਰਬੱ ਸਾਡੀਆਂ ਇਹਨਾਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਦਾ ਦੂਰ ਕਰੇਗਾ । ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੀਆਂ ਮਿਹਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣ । ਸਾਡੇ ਕੰਮ, ਸਾਡੀ ਕਿਸੇ ਸਿਆਣਪ ਜਾਂ ਅਨੁਭਵ ਕਰਕੇ ਨੇਪਰੇ ਨਹੀਂ ਚੜਦੇ । ਸਗੋਂ ਕੇਵਲ ਰਬੱ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚੜਦੇ ਹਨ ।

ਪਿਛੱਲੇ ਖੁਤਬੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮੈਂ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਪਾਸੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮਿਹਨਤ, ਉੱਚੇ ਆਚਰਣ ਅਤੇ ਦੁਆਵਾਂ ਨਾਲ ਰਬੱ ਦੀ ਮਦਦ ਮੰਗਦੇ ਹੋਏ ਹਰ ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਤੇ ਹਰ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਮੁੜ ਮੈਂ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਆਪ ਸਭ ਨੇ ਜਿਸ ਜਜ਼ਬੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਪੈਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ । ਇਸ ਜਜ਼ਬੇ ਨੂੰ ਕਾਯਮ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ । ਜਿੰਨੇ ਦਿਨ ਵੀ ਡਿਉਟੀਆਂ ਹਨ । ਇਸ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਕਰਨ । ਇੰਝ ਹੀ ਇਸ ਗਲ੍ਹ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਕਿ ਡਿਉਟੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਰਬੱ ਦੀ ਇਬਾਦਤ ਦਾ ਵੀ ਹੱਕ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ । ਆਪਣੀਆਂ ਨਮਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਹੈ । ਆਪਣੇ ਆਚਰਣ ਨੂੰ ਪਾਕ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਹੈ । ਇੰਝ ਅਜ ਮੈਂ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਜਲਸੇ ਉੱਤੇ ਆਏ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਾਂਗਾ ।

ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਤੇ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਗਲ੍ਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਲਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦੀ ਇਸ ਗਲ੍ਹ ਨੂੰ ਸਦਾ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਕਿ ਇਹ ਜਲਸਾ ਕੋਈ ਸੰਸਾਰਿਕ ਮੈਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਇਸ ਜਲਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਦਾ ਸਾਡਾ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਇਲਮੀ, ਰੂਹਾਨੀ ਅਤੇ ਆਚਰਣਿਕ ਹਾਲਤਾਂ ਠੀਕ ਕਰਨ । ਰਬੱ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਸੂਲ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਪੈਦਾ ਕਰਨ । ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਲੋਂ ਧਿਆਨ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਜਲਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਾਮੂਲੀ ਕਮੀਆ ਵਲੋਂ ਸਾਡਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ ।

ਜਲਸੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਗਲ੍ਹ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏ ਕਿ ਜਲਸੇ ਦੌਰਾਨ ਬਾਹਰ ਘੁੰਮਣ ਦੀ ਥਾਂ ਜਲਸੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਜਲਸੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਸੁਣਨ । ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚਕਾਰ ਅੰਤਰਾਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜੇ ਸਮਾਂ ਮਿਲੇ । ਉਸ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਰਤਣ । ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਨ ਘੁੰਮਣ । ਸਗੋਂ ਜੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੇ ਸਟਾਲ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਣ । ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਭਾਗ ਆਦਿ ਦੀ ਜੇ ਨੁਮਾਇਸ਼ਾਂ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਦੀਨੀ ਅਤੇ ਤਾਰੀਖੀ ਗਿਆਨ ਵਧਾਉਣ । ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਅਸਥਾਈ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀਆਂ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ । ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਜਿਵੇਂ ਖਾਣੇ ਦਾ ਹੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਸਮੇਂ ਉੱਤੇ ਖਾਣੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ ਤਾਂ ਜੇ ਮਿਲੇ ਉਹ ਖਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਰੋਟੀ ਜੇਕਰ ਕੁਝ ਕੱਚੀ ਰਹਿ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਜਲੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾੜੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਖਾ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਫ੍ਰੈਡਿਕ ਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੁਝ ਸ਼ਕਾਇਤਾਂ ਆ

ਜਾਂਦੀਆ ਹਨ । ਉਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਉੱਚੇ ਆਚਰਣ ਦਾ ਪ੍ਰਕਟਾਵਾ ਕਰਨਾ, ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਮਿਲਣਾ, ਦੂਜੀਆਂ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਵਿਖਾਉਣਾ ਕੇਵਲ ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਸਗੋਂ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖ਼ਾਸ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪ੍ਰਕਟਾਵਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ । ਜੇਕਰ ਆਚਰਣ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਕੁਝ ਨਹੀਂ । ਮੈਂ ਪਿਛੱਲੀ ਵਾਰ ਇੱਕ ਹਦੀਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮੁਸਕਰਾਉਣਾ ਵੀ ਈਮਾਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ, ਸਦਕਾ ਹੈ ।

ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ : ਕੋਈ ਸੱਚਾ ਮੋਮਿਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤਕ ਉਸ ਦਾ ਦਿਲ ਨਰਮ ਨ ਹੋਵੇ । ਜਦੋਂ ਤਕ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹਰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨ ਸਮਝੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨਾਲ ਨਰਮ ਹੋ ਕੇ ਅਤੇ ਝੁੱਕ ਕੇ ਗਲ੍ਹ ਕਰਨਾ ਰੱਬੀ ਬੰਦਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ । ਬੁਰਾਈ ਦਾ ਭਲਾਈ ਨਾਲ ਉਤੱਰ ਦੇਣਾ ਮਾਣ ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ ਹਨ ਅਤੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਖਾ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਕੋੜੀ ਗਲ੍ਹ ਨੂੰ ਪੀ ਜਾਣਾ ਵੱਡੀ ਬਹਾਦਰੀ ਹੈ ।

ਜੇਕਰ ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਗਲ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰਾਂਗੇ ਤਾਂ ਕੁਝ ਨ ਕੁਝ ਆਦਤ ਸਾਨੂੰ ਪੈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਗਲ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰ ਸਕਣਗੇ । ਆਪਣੇ ਉੱਪਰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਣਾ ਕੋਈ ਆਮ ਗਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਹੈ । ਇਸੇ ਲਈ ਆਪ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਹੈ । ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਫ਼ਰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ : ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਬੋਲੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਤੱਰ ਦਿਆ ਤਾਂ ਮੇਰੀ ਹਾਲਤ ਉੱਤੇ ਅਫ਼ਸੋਸ ਹੈ । ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਲਈ ਦੂਆ ਕਰਾਂ । ਸੇ, ਇਹ ਉਹ ਸਿਖਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹ ਪਾਕ ਸਮਾਜ ਹੈ । ਜੇ ਇਸਲਾਮ ਕਾਯਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ।

ਦੂਜੀਆਂ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਇਲਾਜ ਉਦੋਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਆਪ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪਾਕ ਹੋਣ । ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਹਓਮਾ ਕਢਣਾ ਪੈਣਾ । ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਵਲ੍ਹ ਧਿਆਨ ਨ ਦੇਣ ਅਤੇ ਸਲਾਮਤੀ ਦੀ ਹਵਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ ਤਾਂ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਥੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਏ ਹਨ ।

ਕਈ ਵਾਰ ਮਾਰ ਪੀਟ ਤਕ ਗਲ੍ਹ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ । ਸੇ, ਜੇਕਰ ਕੰਟਰੋਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਤਾਂ ਜਲਸੇ ਵਿੱਚ ਨ ਆਉਣ । ਪਾਰਕਿੰਗ ਵਾਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਯੋਗ ਕਰੋ । ਜੇਕਰ ਰਬੱ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹਨਾਂ ਦਿਨ ਵਿੱਚ ਖ਼ੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਸਹਿ ਲੈਣ ਤਾਂ ਰਬੱ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਾਧਨ ਰਾਹੀਂ ਬਖ਼ਸ਼ਦਾ ਹੈ ।

ਆਪ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨੇ ਸਲਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ । ਸਲਾਮ ਕੇਵਲ ਮੂੰਹੋਂ ਕਹਿ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ । ਮਨੁੱਖ ਜਦੋਂ ਦਿਲੋਂ ਸਲਾਮ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫ਼ਿਰ ਸਲਾਮਤੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼

ਕਰਦਾ ਹੈ । ਉਸ ਦੇ ਦੁੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ । ਇਹਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਰ ਅਹਮਦੀ ਨੂੰ ਸਲਾਮਤੀ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇਣ, ਸਲਾਮ ਨੂੰ ਆਮ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ।

ਲੋਕ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਲ ਲੈਂਦੇ ਹਨ । ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਹੋਵੇ । ਹਕੀਕੀ ਅਮਨ ਅਤੇ ਸਲਾਮਤੀ ਉਦੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ । ਜਦੋਂ ਦਿਲ ਸਾਫ਼ ਹੋਣ ਅਤੇ ਦਿਲ ਤੋਂ ਇਕੱ ਦੂਜੇ ਲਈ ਸਲਾਮਤੀ ਦੀ ਦੂਆ ਨਿਕਲੇ । ਜਲਸੇ ਦਾ ਮਾਰੋਲ ਸਲਾਮਤੀ ਦਾ ਮਾਰੋਲ ਬਣ ਜਾਵੇ । ਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਸਾਡੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਵੇ ।

ਹਜ਼ੂਰੇ ਅਨਵਰ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਜਲਸੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਇਸ ਗਲ੍ਹ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੁਝ ਦੇ ਭਾਸ਼ਣ ਸੁਣ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ । ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੁਣੇ ਜਾਂਦੇ ।

ਜਲਸੇ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰੇ ਇਲਾਹੀ ਅਤੇ ਦਰੂਦ ਸ਼ਰੀਫ਼ ਪੜ੍ਹਣ ਵਲੋਂ ਧਿਆਨ ਦੇਣ । ਅਜੋਂ ਕਲ੍ਹ ਤਾਂ ਉਂਝ ਵੀ ਮੁਹਰਮ ਦੇ ਦਿਨ ਚਲ੍ਹ ਰਹੇ ਹਨ । ਰਬੋਂ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਹੀ ਆਪ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰੀਰੀ ਐਲਾਦ ਉੱਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਹੁਣ ਇਹੀ ਜ਼ੁਲਮ ਆਪ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਐਲਾਦ ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਅਤੇ ਆਪ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਦੀ ਜਮਾਅਤ ਉੱਤੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ । ਅਜੋਂ ਕਲ੍ਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚੋਂ ਬਹੁਤ ਐਖੇ ਹਾਲਾਤ ਹਨ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਰਸੂਲ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ । ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਨੀਂਹ ਹੀ ਆਪ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਆਪ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਖ਼ਾਤਮੁੰਨਬੀਯੀਨ ਹੋਣ ਉੱਤੇ ਅਤੇ ਆਪ ਦੀ ਲੈ ਆਈ ਸ਼ਰੀਅਤ ਉੱਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਲੱਬੈਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਹੈ । ਸੇ, ਹਜ਼ਰਤ ਮਸੀਹ ਮੌਊਦ ਅਲੈਹਿ ਸਲਾਮ ਨੇ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਜੇ ਕੁਝ ਪਾਇਆ ਉਹ ਆਪ ਸਲੱਲਾਹੇ ਅਲੈਹਿ ਵਸਲੱਮ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਿੱਚੋਂ ਪਾਇਆ ।

ਜਲਸੇ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਹਜ਼ੂਰੇ ਅਨਵਰ ਨੇ ਖ਼ੁਤਬੇ ਦੇ ਅੰਤ ਉੱਤੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ ਕਿ ਜਲਸੇ ਵਿੱਚ ਐਰਤਾਂ ਸਿਆਣੇ ਬਚਿੱਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣ ਕਿ ਉਹ ਕਾਰਵਾਈ ਸੁਣਨ । ਜੇ ਹਦਾਯਤਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚੋਂ ਲਿਖਿਆ ਹਨ । ਉਹਨਾਂ ਉੱਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨ । ਰਬੋਂ ਹਰ ਮੁਸੀਬਤ ਤੋਂ ਬਚਾਏ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਮਿਹਰ ਅਤੇ ਰਹਿਮ ਦੀ ਵਰਖਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ । ਆਮੀਨ

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ! اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ مُحَمَّدًا وَنَسْتَعِيْنُهُ وَنَسْتَغْفِرُكَ وَنُوْمِنُ بِكَ وَنَتَوَكَّلُ عَلَيَّهِ وَنَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنْ شُرُوْرٍ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَيِّئَاتِ اَعْمَالِنَا مَنْ يَّهْدِيْهِ اللّٰهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يُضِلِّهِ فَلَا هَادِيَ لَهُ وَنَشْهَدُ اَنْ لَا اِلٰهَ اِلَّا اللّٰهُ وَنَشْهَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدٌ وَّرَسُوْلُهُ عِبَادَ اللّٰهِ رَجَمَكَ اللّٰهُ اِنَّ اللّٰهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْاِحْسَانِ وَاِيتَاءِ ذِي الْقُرْبٰى وَيَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاۗءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُوْنَ اذْكُرُوْا اللّٰهَ يَذْكُرْكُمْ وَاذْعُوْا يُسْتَجِبْ لَكُمْ وَلَذِكْرُ اللّٰهِ اَكْبَرُ